Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 9. junija 2016*

„Predhodno odločanje — Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Pravica do tolmačenja in prevajanja — Direktiva 2010/64/EU — Področje uporabe — Pojem ‚kazenski postopek' — Postopek, ki ga država članica določi za priznanje odločbe v kazenskih zadevah, ki jo je izdalo sodišče druge države članice, in vpis obsodbe, ki jo je izreklo to sodišče, v kazensko evidenco — Stroški, povezani s prevodom te odločbe — Okvirni sklep 2009/315/PNZ — Sklep 2009/316/PNZ"

V zadevi C-25/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Budapest Környéki Törvényszék (okrožno sodišče v Budimpešti, Madžarska) z odločbo z dne 5. januarja 2015, ki je prispela na Sodišče 21. januarja 2015, v postopku zoper

Istvána Balogha,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi J. L. da Cruz Vilaça, predsednik senata, A. Tizzano (poročevalec), podpredsednik Sodišča v funkciji sodnika petega senata, F. Biltgen, A. Borg Barthet (sodniki) in M. Berger, sodnica,

generalni pravobranilec: Y. Bot,

sodni tajnik: I. Illéssy, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 9. decembra 2015,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za madžarsko vlado Z. Fehér, G. Koós in M. Bóra, agenti,

— za avstrijsko vlado G. Eberhard, F. Zeder in B. Trefil, agenti,

— za Evropsko komisijo A. Sipos in R. Troosters, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 20. januarja 2016

izreka naslednjo

* Jezik postopka: madžarščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 1(1) Direktive 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih (UL 2010, L 280, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v postopku, ki je bil pred Budapest Környéki Törvényszék (okrožno sodišče v Budimpešti, Madžarska) sprožen za priznanje učinkov – na Madžarskem – pravnomočne sodbe, ki jo je izreklo sodišče druge države članice ter s katero je bil István Balogh obsojen na kazen zapora zaradi kaznivega dejanja in na plačilo stroškov postopka.

Pravni okvir

Pravo Unije

Okvirni sklep 2009/315/PNZ

3 V uvodnih izjavah 2, 3, 5 in 17 Okvirnega sklepa Sveta 2009/315/PNZ z dne 26. februarja 2009 o organizaciji in vsebini izmenjave informacij iz kazenske evidence med državami članicami (UL 2009,L 93, str. 23) je navedeno:

„(2) […] Svet [je] 29. novembra 2000 […] sprejel Program ukrepov za izvajanje načela vzajemnega priznavanja odločb na področju kazenskih zadev […]. Ta okvirni sklep prispeva k doseganju ciljev, predvidenih z ukrepom št. 3 Programa […].

(3) V Končnem poročilu o prvi oceni medsebojne pravne pomoči v kazenskih zadevah […] so bile države članice pozvane, naj poenostavijo postopke posredovanja dokumentov med državami, če je potrebno z uporabo enotnih obrazcev za olajšanje medsebojne pravne pomoči.

[…]

(5) Za boljšo izmenjavo informacij iz kazenskih evidenc med državami članicami so dobrodošli projekti, ki so bili zasnovani za dosego tega cilja […]. [Pridobljene] [i]zkušnje […] so pokazale, da se je pomembno še naprej osredotočati na medsebojno izmenjavo informacij o obsodbah med državami članicami.

[…]

(17) […] Medsebojno razumevanje bi lahko izboljšali z oblikovanjem ‚standardiziranega evropskega formata', ki bi omogočal izmenjavo informacij v enotni elektronski obliki, ki se strojno zlahka prevedejo. […]"

4 Člen 1 tega okvirnega sklepa, v katerem je opredeljen njegov namen, določa:

„Namen tega okvirnega sklepa je:

(a) opredeliti načine, na katere država članica, v kateri je izrečena obsodba proti državljanu druge države članice (v nadaljnjem besedilu ‚država članica izreka obsodbe'), posreduje informacije o takšni obsodbi državi članici državljanstva obsojene osebe (v nadaljnjem besedilu ‚država članica državljanstva');

(b) opredeliti obveznosti hrambe za državo članico državljanstva in določiti postopke za odgovarjanje na zahtevek za informacije iz kazenske evidence;

(c) vzpostaviti okvir za informacijski sistem za izmenjavo informacij o obsodbah med državami članicami, ki se bo oblikoval in razvijal na podlagi tega okvirnega sklepa in prihodnjih odločitev iz člena 11(4).“

5 Člen 4 navedenega okvirnega sklepa, naslovljen „Obveznosti države članice izreka obsodbe“, določa:

„[…]

2. Vsak osrednji organ države članice izreka obsodbe v najkrajšem času obvesti osrednje organe drugih držav članic o obsodbah državljanov teh drugih držav članic, ki so bile izrečene na njegovem ozemlju in ki so bile vpisane v kazensko evidenco.

[…]

3. Osrednji organ države članice izreka obsodbe nemudoma pošlje osrednjemu organu države članice državljanstva informacije o naknadni spremembi ali izbrisu informacij iz kazenske evidence.

4. Država članica, ki je zagotovila informacije v skladu z odstavkoma 2 in 3, osrednjemu organu države članice državljanstva na njegov zahtevek glede posameznega primera pošlje kopijo obsodb in naknadnih ukrepov ter vse druge ustrezne informacije, da slednji lahko presodi, ali je potrebno ukrepanje na nacionalni ravni.“

6 Člen 5 Okvirnega sklepa 2009/315, naslovljen „Obveznosti države članice državljanstva“, v odstavku 1 določa:

„Osrednji organ države članice državljanstva v skladu s členom 11(1) in (2) za namene nadaljnjega posredovanja v skladu s členom 7 hrani vse informacije, posredovane na podlagi člena 4(2) in (3).“

7 Člen 11 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Format in drugi načini organiziranja in olajševanja izmenjave informacij o obsodbah“, določa:

„1. Pri posredovanju informacij v skladu s členom 4(2) in (3) posreduje osrednji organ države članice izreka obsodbe naslednje informacije:

(a) informacije, ki se vedno posredujejo […] (obvezne informacije):
  (i) informacije o obsojeni osebi (polno ime, datum rojstva, kraj rojstva […], spol, državljanstvo in – če je ustrezno – prejšnje(-a) ime(-na));
  (ii) informacije o vrsti obsodbe (datum obsodbe, naziv sodišča, datum, ko je odločba postala pravnomočna);
  (iii) informacije o kaznivem dejanju, na podlagi katerega je bila izrečena sodba (datum kaznivega dejanja […], ime in pravna kvalifikacija kaznivega dejanja ter sklicevanje na veljavne pravne določbe), in
  (iv) informacije o vsebini obsodbe (predvsem kazen in morebitne spremljevalne kazni, varnostne ukrepe ter kasnejše odločbe o spremembi izvrševanja kazni);

(b) informacije, ki se posredujejo, če so vneseni v kazensko evidenco (neobvezne informacije):
  (i) imena staršev obsojene osebe;
  (ii) referenčna številka obsodbe;
  (iii) kraj kaznivega dejanja in
  (iv) prepovedi, ki izhajajo iz obsodbe;

(c) informacije, ki se posredujejo, če so osrednjemu organu na voljo (dodatne informacije):
(i) matična številka obsojene osebe […];
(ii) prstni odtisi, ki so bili odvzeti tej osebi, in
(iii) psevdonim in/ali drugo(-a) ime(-na), če je ustrezno.

Poleg tega osrednji organ lahko pošlje katere koli druge informacije o kazenskih obsodbah, če so vnesene v kazensko evidenco.

2. Osrednji organ države članice državljanstva shrani vse vrste informacij, navedenih v točkah (a) in (b) prvega pododstavka odstavka 1, ki jih je prejel v skladu s členom 5(1) za namene nadaljnjega posredovanja v skladu s členom 7. Za isti namen lahko shrani vse vrste informacij, navedene v točki (c) prvega pododstavka odstavka 1 in v drugem pododstavku odstavka 1.

3. […]

Po poteku roka iz odstavka 7 osrednji organi držav članic posredujejo tovrstne informacije elektronsko, in sicer v standardiziranem formatu.

4. Format iz odstavka 3 ter vse druge načine organiziranja in olajševanja izmenjave informacij o obsodbah med nacionalnimi organi držav članic določi Svet […]

Drugi načini vključujejo:

(a) opredelitev vseh načinov, ki olajšujejo razumevanje posredovanih informacij in njihovo avtomatsko prevajanje;

[…]“

Sklep 2009/316/PNZ

8 V uvodnih izjavah 2, 6 in 12 Sklepa Sveta 2008/316/PNZ z dne 6. aprila 2009 o vzpostavitvi Evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc (ECRIS) na podlagi člena 11 Okvirnega sklepa 2009/315 (UL 2009, L 93, str. 33) je navedeno:

„(2) Učinkovita izmenjava informacij o obsodbah, ki jih državljanom izrečejo druge države članice, na podlagi Konvencije Sveta Evrope o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah [z dne 22. aprila] […] 1959 ni mogoča. Zato obstaja potreba po učinkovitejših in dostopnejših postopkih izmenjave takih informacij na ravni EU.

[…]

(6) Cilj tega sklepa o izvajanju okvirnega sklepa 2009/315/PNZ je uvedba elektronskega sistema za izmenjavo informacij o obsodbah med državami članicami. […] [T]reba [bi bilo] oblikovati standardizirani format, ki bi omogočal izmenjavo informacij v enotni in elektronski obliki ter bi omogočil samodejni prevod informacij, sprejeti pa bi bilo treba tudi vse druge ukrepe, da bi se organizirala in olajšala elektronska izmenjava informacij o obsodbah med nacionalnimi organi držav članic.

[…]

(12) Referenčne razpredelnice s kategorijami kaznivih dejanj in kazni ter kazenskih ukrepov iz prilog bi morale olajšati samodejni prevod in drugim uporabnikom omogočiti, da ob uporabi sistema oznak razumejo poslane informacije. […]“

9 Člen 1 Sklepa 2009/316, v katerem je določen namen tega sklepa, določa:

„S tem sklepom se vzpostavi Evropski informacijski sistem kazenskih evidenc (ECRIS).

Ta sklep določa elemente standardizirane oblike za elektronsko izmenjavo informacij iz kazenskih evidenc med državami članicami, zlasti v zvezi s podatki o kaznivem dejanju, na podlagi katerega je bila izrečena obsodba, o vsebini obsodbe […].“

10 Člen 3 tega sklepa, naslovljen „Evropski informacijski sistem kazenskih evidenc (ECRIS)“, v odstavku 1 določa:

„ECRIS je decentraliziran informacijski sistem, ki temelji na podatkovnih zbirkah kazenskih evidenc vsake države članice in je sestavljen iz naslednjih elementov:

(a) programske opreme za povezovanje […], ki omogoča izmenjavo informacij med različnimi podatkovnimi zbirkami kazenskih evidenc [držav članic];

[…].“

11 Člen 4 navedenega sklepa, naslovljen „Oblika prenosa informacij“, določa:

„1. Pri prenosu informacij iz člena 4(2) in (3) in člena 7 [O]kvirnega sklepa [2009/315] v zvezi s poimenovanjem ali pravno klasifikacijo kaznivega dejanja in z veljavno pravno določbo države članice navedejo oznako, ki ustreza vsakemu kaznivemu dejanju, ki se sporoči, kakor je določeno v razpredelnici kaznivih dejanj v prilogi A. […]

Države članice lahko poleg tega zagotovijo razpoložljive informacije o ravni (tako v razpredelnici) izvedbe kaznivega dejanja in ravni sodelovanja pri zagrešitvi kaznivega dejanja ter, po potrebi, o kazenski neodgovornosti ali delni kazenski odgovornosti oziroma povratništvu.

2. Pri prenosu informacij iz člena 4(2) in (3) in člena 7 Okvirnega sklepa [2009/315] v zvezi z vsebino obsodbe, vključno s kaznijo ali kazenskim ukrepom, pa tudi kakršnimi koli dodatnimi kaznimi, kazenskimi ukrepi, varnostnimi ukrepi in naknadnimi odločitvami o spremembi izvršitve kazni ali kazenskih ukrepov, države članice navedejo oznako, ki ustreza vsaki od kazni ter kazenskih ukrepov, ki se sporoči, kot je določeno v razpredelnici kazni in kazenskih ukrepov v Prilogi B. […]

Države članice po potrebi zagotovijo tudi razpoložljive informacije v zvezi z naravo/ali pogoji izvršitve izrečene kazni ali kazenskega ukrepa, kakor je določeno v parametrih v Prilogi B. […]“

Direktiva 2010/64

12 V uvodnih izjavah 14, 17 in 22 Direktive 2010/64 je navedeno:

„(14) Pravica do tolmačenja in prevajanja za osebe, ki ne govorijo ali razumejo jezika postopka, je določena v členu 6 [Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950], kakor ga razlaga sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice. Ta direktiva omogoča lažje uveljavljanje te pravice v praksi. V zvezi s tem je cilj te direktive osumljencem ali obdolžencem zagotoviti pravico do tolmačenja in prevajanja v kazenskem postopku z namenom zagotovitve njihove pravice do poštenega sojenja.

[…]

(17) Ta direktiva bi morala zagotavljati brezplačno in ustrezno jezikovno pomoč ter osumljencem ali obdolžencem, ki ne govorijo ali razumejo jezika, v katerem poteka kazenski postopek, omogočiti, da v polni meri uveljavljajo pravico do obrambe, in jim zagotoviti pravičen postopek.

[…]

(22) Tolmačenje in prevajanje v skladu s to direktivo bi moralo biti zagotovljeno v maternem jeziku osumljencev ali obdolžencev ali v katerem koli drugem jeziku, ki ga govorijo ali razumejo, da se jim omogoči, da v polni meri uveljavljajo svojo pravico do obrambe in da se zagotovi pravičnost postopka.“

13 Člen 1 te direktive, naslovljen „Vsebina in področje uporabe“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Ta direktiva določa pravila glede pravice do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih in postopkih za izvrševanje evropskega naloga za prijetje.

2. Pravica iz odstavka 1 se uporablja za osebe od trenutka, ko jih pristojni organi države članice z uradnim obvestilom ali kako drugače obvestijo, da so osumljeni ali obdolženi storitve kaznivega dejanja, do zaključka postopka, kar pomeni do končne ugotovitve, ali so storili kaznivo dejanje, vključno, če pride v poštev, z izrekom kazni in obravnavo vseh pritožb.“

14 Člen 3(1) in (2) navedene direktive določa:

„1. Države članice zagotovijo, da se osumljencem ali obdolžencem, ki ne razumejo jezika zadevnega kazenskega postopka, v razumnem roku zagotovi pisni prevod vseh dokumentov, ki so bistveni za omogočanje uveljavljanja njihove pravice do obrambe in za zagotovitev pravičnega postopka.

2. Bistveni dokumenti vključujejo vsako odločbo o odvzemu prostosti, vsako obtožnico in vsako sodbo.“

15 Člen 4 iste direktive določa:

„Stroške […] prevajanja, ki izhajajo iz uporabe člen[a] […] 3, nosijo države članice ne glede na izid postopka.“

Madžarsko pravo

16 Člen 46(1a) nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (zakon št. XXXVIII iz leta 1996 o mednarodni pravni pomoči v kazenskih zadevah, v nadaljevanju: zakon o mednarodni pravni pomoči v kazenskih zadevah) določa, da je za poseben postopek priznanja učinka tuje sodbe stvarno in krajevno pristojno sodišče kraja, v katerem ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče. V skladu s členom 46(3) tega zakona veljajo za postopek splošna pravila iz büntetőeljárásról szóló 1998 évi XIX. törvény (zakon št. XIX iz leta 1998 o zakoniku o kazenskem postopku, v nadaljevanju: zakonik o kazenskem postopku), ki se nanašajo na posebne postopke, kakršen je obravnavani v postopku v glavni stvari.

17 Člen 9(1) zakonika o kazenskem postopku določa, da je jezik kazenskega postopka madžarski jezik.

18 V skladu s členom 339(1) tega zakonika gredo stroški, ki jih obdolženec ni dolžan nositi, v breme države. Temu se v skladu s členom 338(1) navedenega zakonika naloži plačilo stroškov kazenskega postopka, če je spoznan za krivega ali za odgovornega storitve kaznivega dejanja.

19 V skladu s členom 555(2)(j) zakonika o kazenskem postopku obdolženec nosi stroške v posebnih postopkih, če mu je bilo naloženo plačilo stroškov glavnega postopka.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

20 Landesgericht Eisenstadt (deželno sodišče v Eisenstadtu, Avstrija) je s sodbo z dne 13. maja 2014, ki je postala pravnomočna 8. oktobra 2014, obsodilo I. Balogha, madžarskega državljana, na kazen zapora za veliko tatvino z vlomom, kar je izvrševal z namenom nadaljnje prodaje, in mu naložilo plačilo stroškov postopka. Pristojni avstrijski organi so Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi Osztálya (mednarodni oddelek ministrstva za pravosodje, v nadaljevanju: oddelek) obvestili o vsebini te sodbe, ki so mu jo nato na njegovo zahtevo poslali.

21 Oddelek je navedeno sodbo posredoval predložitvenemu sodišču kot sodišču, ki je pristojno za priznanje njenih učinkov na Madžarskem po posebnem postopku iz zakona o mednarodni pravni pomoči v kazenskih zadevah, navedenega v točki 16 te sodbe. Namen tega posebnega postopka, ki ne pomeni niti nove presoje dejanskega stanja oziroma kazenske odgovornosti obsojene osebe niti nove obsodbe, je le priznati sodbi tujega sodišča vrednost, ki je enaka vrednosti sodbe, če bi jo izreklo madžarsko sodišče, in ta postopek je za to priznanje nujen.

22 Ker je zadevna sodba napisana v nemščini, mora predložitveno sodišče v posebnem postopku zagotoviti prevod v jezik postopka, ki je v tem primeru madžarščina.

23 Oseba, ki ji je naloženo plačilo stroškov glavnega postopka, mora zlasti v skladu s členom 555(2)(j) zakonika o kazenskem postopku, ki se za navedeni postopek uporablja na podlagi člena 46(3) zakona o mednarodni pravni pomoči v kazenskih zadevah, in členom 338(1) tega zakonika plačati stroške posebnih postopkov.

24 Vendar je iz predložitvene odločbe razvidno, da sta se na Madžarskem razvili dve različni praksi v zvezi s plačilom stroškov posebnega postopka, obravnavanega v postopku v glavni stvari.

25 Po eni strani se je štelo, da so posebne določbe madžarskega prava zaradi Direktive 2010/64, ker določa, da je prevod brezplačen, neveljavne, zaradi česar je torej postavljena v ospredje splošna določba iz člena 9 zakonika o kazenskem postopku, v skladu s katero ima obdolženec, ki je madžarski državljan, pravico uporabljati svoj materni jezik. Iz tega naj bi izhajalo, da mora v skladu s členom 339(1) tega zakonika država nositi stroške prevajanja tuje odločbe.

26 Po drugi strani pa se je prav tako štelo, da je glavni postopek, ki se je končal s sodbo, s katero je bil obdolženec obsojen, ločen od posebnega postopka, ki je dodaten in katerega namen je priznanje učinkov te sodbe na Madžarskem. Sicer mora biti obdolženec upravičen do brezplačne jezikovne pomoči v okviru glavnega postopka, če ne obvlada jezika, v katerem ta postopek poteka, vendar to v okviru dodatnega postopka ne velja za prevod sodbe, ki jo je izreklo tuje sodišče, v jezik tega postopka, ki ga zadevna oseba obvlada, saj je prevod nujen za navedeni postopek, in ne za varstvo pravic obsojene osebe.

27 V teh okoliščinah je Budapest Környéki Törvényszék (okrožno sodišče v Budimpešti) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba besedilo člena 1(1) Direktive 2010/64, v skladu s katerim ‚[t]a direktiva določa pravila glede pravice do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih in postopkih za izvrševanje evropskega naloga za prijetje‘, razlagati tako, da morajo madžarska sodišča uporabiti to direktivo tudi v posebnem postopku (poglavje XXIX zakonika o kazenskem postopku), drugače povedano, ali je treba

šteti, da je poseben postopek, kot je določen v madžarskem pravu, zajet z izrazom ‚kazenski postopki', ali pa je treba s tem izrazom razumeti postopke, ki se končajo s pravnomočno odločbo o kazenski odgovornosti obdolženca?"

Vprašanje za predhodno odločanje

28 Uvodoma je treba spomniti, da lahko v skladu s sodno prakso Sodišče, da bi podalo sodišču, ki mu je predložilo vprašanje za predhodno odločanje, koristen odgovor, upošteva pravna pravila Unije, ki jih nacionalno sodišče v svojem vprašanju za predhodno odločanje ni navedlo. Poleg tega lahko Sodišče po potrebi preoblikuje predložena vprašanja (glej zlasti sodbi z dne 13. marca 2014, SICES in drugi, C-155/13, EU:C:2014:145, točka 23, in z dne 11. februarja 2015, Marktgemeinde Straßwalchen in drugi, C-531/13, EU:C:2015:79, točka 37).

29 Položaj, obravnavan v postopku v glavni stvari, bi lahko spadal, kot sta navedli avstrijska vlada in Evropska komisija v svojih stališčih, na področje uporabe Okvirnega sklepa 2009/315 in Sklepa 2009/316.

30 Iz spisa je namreč razvidno, prvič, da so prek sistema ECRIS, ki je vzpostavljen s Sklepom 2009/316, pristojni avstrijski organi v skladu s členom 4(2) Okvirnega sklepa 2009/315 oddelek obvestili o obsodbi, ki jo je zoper I. Balogha izreklo Landesgericht Eisenstadt (okrožno sodišče v Eisenstadtu), da bi Madžarska v skladu s členom 5(1) tega okvirnega sklepa hranila tako posredovane informacije.

31 Drugič, oddelek je zaprosil, naj se sodba, ki jo je to sodišče izreklo, posreduje navedenim organom, in ko jo je od zadnjenavedenih prejel, jo je posredoval Budapest Környéki Törvényszék (okrožno sodišče v Budimpešti) zaradi njenega priznanja na Madžarskem in vpisa navedene obsodbe v madžarsko kazensko evidenco v skladu s posebnim postopkom, obravnavanim v postopku v glavni stvari. Na podlagi nacionalnega prava, ki se uporablja, je namreč izvedba tega postopka za priznanje in vpis nujna.

32 V skladu s členom 1 Okvirnega sklepa 2009/315 je namen tega sklepa ravno opredeliti med drugim načine, na katere država članica izreka obsodbe posreduje državi članici državljanstva v hrambo informacije o obsodbah, izrečenih na ozemlju prvonavedene države članice zoper državljane zadnjenavedene države članice, kot so vpisane v kazensko evidenco države članice izreka obsodbe. Poleg tega je namen Sklepa 2009/316 na podlagi njegovega člena 1 določiti elemente standardizirane oblike, v kateri so te informacije izmenjane med državami članicami.

33 V teh okoliščinah je zaradi koristnega odgovora predložitvenemu sodišču treba upoštevati ne le Direktivo 2010/64, temveč tudi Okvirni sklep 2009/315 in Sklep 2009/316, ter v skladu z navedenim preoblikovati postavljeno vprašanje.

34 Zato je treba to vprašanje razumeti tako, da se z njim v bistvu želi izvedeti, ali je treba Direktivo 2010/64 in Okvirni sklep 2009/315 ter Sklep 2009/316 razlagati tako, da nasprotujejo izvajanju nacionalnih predpisov, s katerimi je uveden poseben postopek, po katerem sodišče ene države članice prizna pravnomočno odločbo, ki jo je izdalo sodišče druge države članice, ki je osebo obsodilo za storitev kaznivega dejanja – kakršen je poseben postopek, obravnavan v postopku v glavni stvari – in za katerega je med drugim določeno, da stroške prevoda te odločbe v okviru tega postopka nosi ta oseba.

35 Zaradi odgovora na to vprašanje je treba spomniti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del je (glej zlasti sodbo z dne 21. maja 2015, Rosselle, C-65/14, EU:C:2015:339, točka 43 in navedena sodna praksa).

Direktiva 2010/64

36 Glede razlage Direktive 2010/64 je treba navesti, prvič, da v skladu z njenim členom 1(1) ta direktiva določa pravila glede pravice do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih in postopkih za izvrševanje evropskega naloga za prijetje. Iz besedila člena 1(2) navedene direktive je razvidno, da se ta pravica uporablja za zadevno osebo od trenutka, ko jo pristojni organi države članice obvestijo, da je osumljena ali obdolžena storitve kaznivega dejanja, do končanja postopka, kar pomeni do končne ugotovitve, ali je ta oseba storila kaznivo dejanje, po potrebi vključno z izrekom kazni in obravnavo vseh pritožb.

37 Poseben postopek, kakršen je obravnavani v postopku v glavni stvari, katerega namen je priznanje pravnomočne sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče druge države članice, se po definiciji izvede po končni odločitvi o vprašanju, ali je osumljena oziroma obdolžena oseba storila kaznivo dejanje, in – odvisno od primera – po obsodbi te osebe.

38 Drugič, poudariti je treba, da je namen Direktive 2010/64 – kot je zlasti navedeno v uvodnih izjavah 14, 17 in 22 te direktive – osumljencem in obdolžencem, ki ne govorijo ali razumejo jezika postopka, zagotoviti pravico do tolmačenja in prevajanja ter njeno lažje uveljavljanje, da bi bila tem osebam zagotovljena pravica do poštenega sojenja. Tako člen 3(1) in (2) te direktive določa, da države članice zagotovijo, da se tem osebam v razumnem roku zagotovi pisni prevod vseh dokumentov, ki so bistveni, zlasti sodba, ki je bila glede njih izrečena, za omogočanje uveljavljanja njihove pravice do obrambe in za zagotovitev pravičnega postopka.

39 Iz pojasnil avstrijske vlade na obravnavi pri Sodišču je razvidno, da je I. Balogh prejel prevod sodbe Landesgericht Eisenstadt (okrožno sodišče v Eisenstadtu), ki mu je bil vročen avgusta 2015. V teh okoliščinah prevod navedene sodbe v okviru posebnega postopka, obravnavanega v postopku v glavni stvari, za priznanje te sodbe na Madžarskem in vpis izrečene obsodbe v madžarsko kazensko evidenco ni bil nujen za varstvo pravice do obrambe ali pravice do učinkovitega sodnega varstva I. Balogha in torej ni bil utemeljen glede na cilje, ki jih uresničuje Direktiva 2010/64.

40 Iz navedenih preudarkov je razvidno, da se Direktiva 2010/64 ne uporablja za poseben postopek, kot je obravnavani v postopku v glavni stvari.

Okvirni sklep 2009/315 in Sklep 2009/316

41 Glede razlage Okvirnega sklepa 2009/315 in Sklepa 2009/316 se je treba zlasti sklicevati na člene 4, 5 in 11 tega okvirnega sklepa ter člena 3 in 4 tega sklepa.

42 Člen 4(2), prvi pododstavek, Okvirnega sklepa 2009/315 določa, da vsak osrednji organ države članice izreka obsodbe v najkrajšem času obvesti osrednje organe drugih držav članic o obsodbah državljanov teh drugih držav članic, ki so bile izrečene na njegovem ozemlju in ki so bile vpisane v kazensko evidenco države članice izreka obsodbe. V členih 5(1) in 11(2) tega okvirnega sklepa je pojasnjeno, da osrednji organ države članice državljanstva hrani vse tako prejete informacije.

43 Seznam informacij, ki jih državi članici državljanstva posreduje država članica izreka obsodbe, je v členu 11(1) navedenega okvirnega sklepa, v katerem ni nikjer navedena odločba, ki jo izda sodišče zadnjenavedene države članice.

44 Poleg tega so na podlagi člena 11(3) Okvirnega sklepa 2009/315 te informacije izmenjane med državami članicami elektronsko v standardiziranem formatu. V zvezi s tem je v členih 3 in 4 Sklepa 2009/316 pojasnjeno, da so za informacije o poimenovanju ali pravni kvalifikaciji kaznivega dejanja in

informacije o vsebini obsodbe, ki so izmenjane med osrednjimi organi držav članic prek sistema ECRIS, navedene oznake, ki ustrezajo posameznemu kaznivemu dejanju in sankcijam, ki so predmet prenosa.

45 Sicer člen 4(4) Okvirnega sklepa 2009/315 določa, da država članica obsodbe osrednjemu organu države članice državljanstva na njegov zahtevek glede posameznega primera pošlje kopijo obsodb in naknadnih ukrepov ter vse druge ustrezne informacije, da slednji lahko presodi, ali je zaradi teh obsodb in nadaljnjih ukrepov potrebno ukrepanje na nacionalni ravni.

46 Vendar je iz besedila te določbe in sistematike navedenega člena 4 v celoti ter sistematike člena 11(1) navedenega okvirnega sklepa razvidno, da je obsodba osrednjemu organu države članice državljanstva posredovana le, če je to nujno zaradi posebnih okoliščin, in da tega ni mogoče sistematično zahtevati zaradi vpisa navedene obsodbe v kazensko evidenco te države članice.

47 Iz pojasnil madžarske vlade na obravnavi pri Sodišču pa je razvidno, da se poseben postopek, obravnavan v postopku v glavni stvari, izvaja sistematično ter da v tem primeru nikakršna posebna okoliščina ne upravičuje uporabe tega postopka za priznanje sodbe, ki jo je zoper I. Balogha izreklo Landesgericht Eisenstadt (okrožno sodišče v Eisenstadtu), in zahtevka, da se ta sodba pošlje. Zato tega zahtevka ni mogoče utemeljiti na podlagi člena 4(4) Okvirnega sklepa 2009/315.

48 Iz tega je razvidno, da mora v skladu z Okvirnim sklepom 2009/315 in Sklepom 2009/316 osrednji organ države članice državljanstva vpisati obsodbe, ki so jih izrekla sodišča države članice izreka obsodbe, neposredno na podlagi tega, da je osrednji organ zadnjenavedene države članice informacije o teh obsodbah v obliki oznak posredoval po sistemu ECRIS.

49 V teh okoliščinah ta vpis ne more biti odvisen od predhodne izvedbe postopka za sodno priznanje navedenih obsodb, kakršen je poseben postopek, obravnavan v postopku v glavni stvari, in *a fortiori* ne od posredovanja obsodbe državi članici državljanstva za tako priznanje.

50 To razlago potrjujejo cilji Okvirnega sklepa 2009/315 in Sklepa 2009/316.

51 Iz uvodnih izjav 2, 3, 5 in 17 navedenega okvirnega sklepa in uvodnih izjav 2, 6 in 12 navedenega sklepa je namreč razvidno, da je cilj sistema izmenjave informacij, ki ga vzpostavljata navedena okvirni sklep in sklep, zaradi olajšanja medsebojne pravne pomoči in zagotovitve vzajemnega priznavanja odločb v kazenskih zadevah poenostaviti postopke posredovanja dokumentov med državami članicami, izboljšati izmenjavo informacij iz kazenskih evidenc med državami članicami in se nanjo osredotočiti ter povečati učinkovitost teh izmenjav z oblikovanjem standardiziranega evropskega formata, s katerim se z uporabo enotnih obrazcev in oznak omogoča posredovanje teh informacij, ki se strojno zlahka prevedejo, v enotni elektronski obliki.

52 Tako je namen Okvirnega sklepa 2009/315 in Sklepa 2009/316, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 63 sklepnih predlogov, vzpostavitev hitrega in učinkovitega sistema izmenjave informacij o obsodbah, izrečenih v različnih državah članicah Unije.

53 Postopek priznanja – s strani sodišč drugih držav članic izrečenih obsodb – kot je obravnavani v postopku v glavni stvari, ki se izvede pred vpisom teh obsodb v kazensko evidenco in s katerim sta predvidena tudi posredovanje in prevod teh odločb, pa lahko močno upočasni ta vpis, zaplete izmenjavo informacij med državami članicami, povzroči nekoristnost strojnega prevoda, predvidenega s Sklepom 2009/316, ter ogrozi uresničitev ciljev, ki se uresničujejo z Okvirnim sklepom 2009/315 in tem sklepom.

54 Tak postopek je tudi, splošneje, v nasprotju z načelom vzajemnega priznavanja sodb in sodnih odločb na kazenskem področju, določenim v členu 82(1) PDEU, ki nadomešča člen 31 EU, na katerem temeljita Okvirni sklep 2009/315 in Sklep 2009/316. To načelo namreč nasprotuje temu, da je to, da

država članica prizna odločbe, ki so jih izdala sodišča druge države članice, odvisno od za to izvedenega sodnega postopka v prvi državi članici, kakršen je poseben postopek, obravnavan v postopku v glavni stvari.

55 Iz vsega navedenega je razvidno, da Okvirni sklep 2009/315 in Sklep 2009/316 nasprotujeta izvajanju nacionalnih predpisov, s katerimi je uveden poseben postopek priznanja odločbe, ki jo je izdalo sodišče druge države članice, kakršen je obravnavani v postopku v glavni stvari.

56 Ob upoštevanju zgoraj navedenih preudarkov je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti tako:

— člen 1(1) Direktive 2010/64 je treba razlagati tako, da se ta direktiva ne uporablja za poseben nacionalni postopek, po katerem sodišče ene države članice prizna pravnomočno sodno odločbo, ki jo je izdalo sodišče druge države članice, ki je osebo obsodilo za storitev kaznivega dejanja;

— Okvirni sklep 2009/315 in Sklep 2009/316 je treba razlagati tako, da nasprotujeta izvajanju nacionalnih predpisov, s katerimi je tak poseben postopek uveden.

Stroški

57 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Člen 1(1) Direktive 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih je treba razlagati tako, da se ta direktiva ne uporablja za poseben nacionalni postopek, po katerem sodišče ene države članice prizna pravnomočno sodno odločbo, ki jo je izdalo sodišče druge države članice, ki je osebo obsodilo za storitev kaznivega dejanja.

Okvirni sklep Sveta 2009/315/PNZ z dne 26. februarja 2009 o organizaciji in vsebini izmenjave informacij iz kazenske evidence med državami članicami ter Sklep Sveta 2009/316/PNZ z dne 6. aprila 2009 o vzpostavitvi Evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc (ECRIS) na podlagi člena 11 Okvirnega sklepa 2009/315 je treba razlagati tako, da nasprotujeta izvajanju nacionalnih predpisov, s katerimi je tak poseben postopek uveden.

Podpisi